

Remiss – Naturvårdsstrategi för skyddsvärda ekar och ekmiljöer i Stockholms län

Beslut

Natur och trafiknämnden lämnar synpunkter över remissen Särskilt skyddsvärda ekar och ekmiljöer - naturvårdsstrategi för Stockholms län till kommunstyrelsen i enlighet med tjänsteskrivelsen daterad den 30 mars 2020.

Natur och trafiknämnden beslutar om omedelbar justering.

Sammanfattning av ärendet

Nacka kommun har av länsstyrelsen i Stockholms län fått strategin Särskilt skyddsvärda ekar och ekmiljöer - naturvårdsstrategi för Stockholms län, på remiss. Remissen ger förslag på värdeetrakter för ekmiljöer i Stockholms län och innehåller förslag på länsövergripande liksom värdeetraktsspecifika åtgärder. Syftet med strategin är att bevara och utveckla de naturvärden som länets värdefulla ekar och ekmiljöer utgör och att vara ett underlag för skötselåtgärder, kunskapsuppbyggnad samt hänsyn och skydd av miljöer.

Kommunstyrelsens miljöutskott bereder remissen, i egenskap av kommunstyrelsens beredande organ i strategiska miljö- och klimatfrågor, och natur och trafiknämnden samt miljö- och samhällsbyggnadsnämnden bereder remissen och lämnar synpunkter utifrån sina ansvarsområden. Synpunkterna kommer att sammanställas och behandlas av kommunstyrelsens arbetsutskott, för att därefter behandlas slutligt i kommunstyrelsen som antar ett yttrande där kommunens samlade remissvar lämnas.

I huvudsak föreslås att natur och trafiknämnden lämnar följande synpunkter: Strategins utpekade värdeetrakter och föreslagna åtgärder kan utgöra ett användbart underlag vid planering och val av åtgärder för att gynna arter knutna till ekar och ekmiljöer.

Det är viktigt att länsstyrelsen är tydlig i sin kommunikation mot kommunerna gällande vilka underlag kopplade till grön infrastruktur i form av spridningsanalyser, värdeetrakter, skyddsvärda träd med mera som är aktuella samt när vilket underlag är lämpligt att använda. För att kartunderlaget ska vara tillämpligt i planeringen krävs att det finns tillgängligt digitalt och nedladdningsbart och helst samlas där länsstyrelsens övriga planeringsunderlag finns för att underlätta för planerare och handläggare på kommunerna att hitta och använda underlaget.

Även om det vore önskvärt att ha en heltäckande kartering av ekar på kommunalägd mark har kommunen inte möjlighet att säkerställa att alla viktiga förekomster av särskilt skyddsvärda träd är inventerade och tillgängliggjorda till 2024 så som strategin föreslår. Detsamma gäller förslaget om inventering av skyddsvärda ekar på privat tomtmark. Bedömning av påverkan på ekar utifrån befintligt underlag och inventeringar görs i samband med enskilda projekt och åtgärder, men heltäckande kartering och inventering enligt strategin är i dagsläget inte prioriterat av kommunen.

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

Handlingar i ärendet

Tjusk Naturvårdsstrategi för skyddsvärda ekar och ekmiljöer i Stockholms län_tj
Bilaga 1 Remiss Särskilt skyddsvärda ekar och ekmiljöer - naturvårdsstrategi för Stockholms län

Yrkanden

Ordförande Hans Peters (C) yrkade bifall till enhetens förslag till beslut.

Beslutsgång

Natur- och trafiknämnden beslutade i enlighet med enhetens förslag till beslut.
Natur- och trafiknämnden beslutade om omedelbar justering.

Protokollsanteckning

Martin Hellströmer lät anteckna följande till protokollet.

" Vi Socialdemokrater vill poängtera att det är viktigt att prioritera en kartläggning av skyddsvärda ekar och ekmiljöer på platser som ska bebyggas eller på annat sätt utvecklas. Och att i ett andra skede utöka kartläggningen även till andra platser. Länsstyrelsen gjorde en inventering år 2016 och fann 983 skyddsvärda ekar i Nacka Kommun. Där finns ju en grund inför ett framtida arbete med en kommunal kartläggning men denna får inte bli för dyr och resurskrävande. "

Lina Olsson lät anteckna följande för nacka listan.

" Länsstyrelsen har gjort ett gediget och viktigt arbete att analysera geografisk förekomst av skyddsvärda ekar och analysera ekspridningsvägar i Stockholms Län. Vi noterar att Nacka tillsammans med kungliga Djurgården har den största tätheten av gamla ekar med diameter > 1m. Den största förekomsten av dessa ekar är i och kring Ryssbergen och Trolldalen, som dessutom utgör ett område för centralt spridningssamband enligt naturvårdsstrategin. Detta förpliktigar. Nacka bör undvika nyexploatering på naturmark, och extra hänsyn bör tas till områden som utpekats i naturvårdsstrategin. Nackalistan har sedan tidigare emotsatt sig bebyggelse i Ryssbergen och Trolldalen. I åtgärdsförslag för trädspredningsområdet "Lidingö-Nacka-Tyresö" föreslås att Nacka ska komplettera sin inventering av särskilt värdefulla ekar. Det står i naturvårdsstrategin: "Kunskapen om särskilt skyddsvärda ekar på tomtmark är dålig och bör prioriteras, speciellt i Nacka Kommun.". Nackalistan skulle vilja se att inventering av ekar såväl på kommunal som privat mark ska intensifieras. En strategi och tidplan för detta skulle vara önskvärd. "

Ordförandes signatur	Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande
----------------------	----------------------	--------------------

2020-03-30

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr NTN 2020/76

Natur och trafیکنämnden

Remiss – Naturvårdsstrategi för skyddsvärda ekar och ekmiljöer i Stockholms län

Yttrande till Länsstyrelsen Stockholm

Förslag till beslut

1. Natur och trafیکنämnden lämnar synpunkter över remissen *Särskilt skyddsvärda ekar och ekmiljöer - naturvårdsstrategi för Stockholms län* till kommunstyrelsen i enlighet med tjänsteskrivelsen daterad den 30 mars 2020.
2. Natur och trafیکنämnden beslutar om omedelbar justering.

Sammanfattning av ärendet

Nacka kommun har av länsstyrelsen i Stockholms län fått strategin *Särskilt skyddsvärda ekar och ekmiljöer - naturvårdsstrategi för Stockholms län*, på remiss. Remissen ger förslag på värdeetrakter för ekmiljöer i Stockholms län och innehåller förslag på länsövergripande liksom värdeetraktsspecifika åtgärder. Syftet med strategin är att bevara och utveckla de naturvärden som länets värdefulla ekar och ekmiljöer utgör och att vara ett underlag för skötselåtgärder, kunskapsuppbyggnad samt hänsyn och skydd av miljöer.

Kommunstyrelsens miljöutskott bereder remissen, i egenskap av kommunstyrelsens beredande organ i strategiska miljö- och klimatfrågor, och natur och trafیکنämnden samt miljö- och samhällsbyggnadsnämnden bereder remissen och lämnar synpunkter utifrån sina ansvarsområden. Synpunkterna kommer att sammanställas och behandlas av kommunstyrelsens arbetsutskott, för att därefter behandlas slutligt i kommunstyrelsen som antar ett yttrande där kommunens samlade remissvar lämnas.

I huvudsak föreslås att natur och trafیکنämnden lämnar följande synpunkter:

- Strategins utpekade värdeetrakter och föreslagna åtgärder kan utgöra ett användbart underlag vid planering och val av åtgärder för att gynna arter knutna till ekar och ekmiljöer.
- Det är viktigt att länsstyrelsen är tydlig i sin kommunikation mot kommunerna gällande vilka underlag kopplade till grön infrastruktur i form av spridningsanalyser, värdeetrakter, skyddsvärda träd med mera som är aktuella samt när vilket underlag är lämpligt att använda. För att kartunderlaget ska vara tillämpligt i planeringen krävs att det finns tillgängligt digitalt och nedladdningsbart och helst samlas där länsstyrelsens övriga planeringsunderlag

finns för att underlätta för planerare och handläggare på kommunerna att hitta och använda underlaget.

- Även om det vore önskvärt att ha en heltäckande kartering av ekar på kommunalägd mark har kommunen inte möjlighet att säkerställa att alla viktiga förekomster av särskilt skyddsvärda träd är inventerade och tillgängliggjorda till 2024 så som strategin föreslår. Detsamma gäller förslaget om inventering av skyddsvärda ekar på privat tomtmark. Bedömning av påverkan på ekar utifrån befintligt underlag och inventeringar görs i samband med enskilda projekt och åtgärder, men heltäckande kartering och inventering enligt strategin är i dagsläget inte prioriterat av kommunen.

Ärendet

Nacka kommun har fått strategin Särskilt skyddsvärda ekar och ekmiljöer - naturvårdsstrategi för Stockholms län, på remiss. Remissen ger förslag på värdeetrakter för ekmiljöer i Stockholms län och innehåller förslag på länsövergripande liksom värdeetraktsspecifika åtgärder.

Syftet med strategin är att bevara och utveckla de naturvärden som länets värdefulla ekar och ekmiljöer utgör. Strategin omfattar rekommendationer på åtgärder som kan utföras av kommuner, privata aktörer och Länsstyrelsen. Målet är strategin ska ge stöd för prioriteringar, kunna skapa synergier mellan olika aktörers åtgärder, kunna identifiera särskilt viktiga skötselåtgärder inom de utpekade värdeetrakterna, och fungera som kunskapsunderlag vid planering av bebyggelseutveckling med mera.

Länsstyrelsen ger förslag på 18 värdeetrakter varav nio bedöms vara prioriterade. Tre av värdeetrakterna berör Nacka kommun varav en löper diagonalt genom kommunen medan de två andra berör de östra och västra områdena i kommunen. Samtliga av dessa tre är bland de nio prioriterade värdeetrakterna som bedöms som mest värdefulla och där länsstyrelsen kommer fokusera sina åtgärdsinsatser

Beredningen av ärendet

Kommunstyrelsens miljöutskott bereder remissen, i egenskap av kommunstyrelsens beredande organ i strategiska miljö- och klimatfrågor, och natur och trafiknämnden samt miljö och samhällsbyggnadsnämnden bereder remissen och lämnar synpunkter utifrån sina ansvarsområden. Synpunkterna kommer att sammanställas och behandlas av kommunstyrelsens arbetsutskott, för att därefter behandlas slutligt i kommunstyrelsen som antar ett yttrande där kommunens samlade remissvar lämnas.

Synpunkter över remissen

Natur och trafiknämnden ser värdet av att bevara och utveckla de värdefulla och unika ekmiljöerna i Stockholmsregionen. I Nacka finns många värdefulla ekmiljöer varav flera är lokaliserade till reservat och därmed skyddade.

Natur och trafiknämnden instämmer i att kommunerna är en av de aktörer som har ett ansvar för att säkerställa och utveckla värdefulla ekmiljöer. Som myndighet med ansvar för översikts- och detaljplanering samt skötsel och förvaltning har kommunen en rad

hänsyn och intressen att beakta och göra avvägningar kring. Där utgör ekar och övriga värdefulla träd ett av flera viktiga hänsynsområden. Nacka kommun har tagit fram aktuella kommunala underlag för grön infrastruktur och spridningssamband för ädellöv, där värdefulla ekar ingår. Detta kommer att utgöra ett underlag bland annat i den fysiska planeringen och som underlag för skötsel och förvaltning av naturmark och parker. Natur och trafiknämnden ser att den aktuella naturvårdsstrategin med utpekade värdetrakter kan utgöra ett användbart underlag för planering och val av åtgärder för att gynna arter knutna till ekar och ekmiljöer i den löpande skötseln och förvaltningen.

Länsstyrelsen har under de senaste åren tagit fram en rad olika kartläggningar och analyser kring grön infrastruktur, grönstruktur, spridningssamband och ekar. Det är positivt att Länsstyrelsen tar ett ansvar för att tillhandahålla underlag inom dessa områden. Det finns dock så många analyser nu att det är svårt att väga och prioritera vilket underlag som är lämpligt att använda. På Länsstyrelsens länskarta i webbGIS finns i dagsläget bland annat underlag för skyddsvärda träd, ädellövträd, GI Spridningskorridorer ädellövskog, GI Spridningslänkar ädellövskog, GI Livsmiljöer ädellövskog och ädellövstäd, Trädkartering 2017 med flera skikt på. En del av dessa finns även i Länsstyrelsens webbGIS för grön infrastruktur. I naturvårdsstrategin med tillhörande storymap presenteras nya analyser vilket innebär att ytterligare kartsnitt med likartad information tillkommer. Med så mycket underlag är det viktigt att Länsstyrelsen är tydlig i sin kommunikation gällande vilka av dessa underlag som är aktuella samt när vilket underlag är lämpligt att använda.

Det är positivt att kartunderlaget till den aktuella naturvårdsstrategin synliggörs i storymap, men för att underlaget ska vara tillämpbart i planeringen krävs att det finns tillgängligt som nedladdningsbara GIS-skikt eller är tillgängliga via WMS. För att underlätta för planerare på kommunerna att hitta och använda underlaget är det viktigt att det underlag som länsstyrelsen önskar att kommunerna ska använda finns digitalt och nedladdningsbart samlat där Länsstyrelsens övriga planeringsunderlag finns.

I strategins åtgärdsförslag lyfts att kommunerna har en viktig roll för inventering av ekmiljöer. Som en övergripande åtgärd i strategin står det att *"Eftersom kommunerna har ansvar för den kommunala planeringen, samt i många fall också är stora markägare, är de normalt lämpliga utförare av dessa inventeringar. Senast år 2024 bör alla viktiga förekomster av särskilt skyddsvärda träd samt efterträdare vara registrerade och resultaten kunna användas i den kommunala planeringen."* Som en åtgärd för värdetrakten Lidingö-Nacka-Tyresö lyfts att *"Kunskapen om särskilt skyddsvärda ekar på tomtmark är dålig och bör prioriteras, speciellt i Nacka kommun."* Som kommentar till dessa båda åtgärdsförslag vill Natur och trafiknämnden poängtera att inventeringar i kommunal regi är aktuella dels när kommunen planerar och utvecklar områden inom ramen för planläggning och dels inom ramen för förvaltningen av den kommunala marken. Att kommunen skulle kunna säkerställa att alla viktiga förekomster av särskilt skyddsvärda träd är inventerade och tillgängliggjorda till 2024 bedömer kommunen inte som realistiskt, om än önskvärt. Att Nacka kommun skulle göra omfattande inventeringar på privat tomtmark bedöms inte som sannolikt, dels då det inte ingår i

några direkta kommunala uppdrag och dels då det skulle vara ett mycket omfattande arbete som skulle innebära omfattande informationsinsatser vars effekt i form av genomförda åtgärder riskerar att bli begränsad.

Ekonomiska konsekvenser

Den del av strategin som utgör ett kunskapsunderlag minskar kommunens behov att ta fram grundläggande underlag om värdetrakter och därmed kostnader kopplade till detta. Kommunen kan istället fokusera på att prioritera och planera åtgärder inom de utpekade värdetrakterna för att maximera den ekologiska nyttan med skötselinsatser i naturmark och parker.

Strategin föreslår även att kommunen ska genomföra åtgärder som skulle behöva ske utanför ramen för kommunens ordinarie fysiska planering och drift och därmed skulle innebära kostnader i form av relativt omfattande inventeringar och informationsinsatser.

Konsekvenser för barn

Strategin i sig har inte några konsekvenser för barn, men om åtgärder utförs enligt förslagen i strategin har det positiva effekter för den miljö barnen kommer växa upp i och vistas i exempelvis bevarad och utvecklad biologisk mångfald, bevarande av kulturmiljö och upprätthållande av ett flertal ekosystemtjänster.

Handlingar i ärendet

Bilaga 1 *Särskilt skyddsvärda ekar och ekmiljöer - naturvårdsstrategi för Stockholms län*

Kristina Petterqvist
Enhetschef
Enheten för drift offentlig utemiljö

Viveca Jansson
Kommunekolog
Enheten för drift offentlig utemiljö